

1742.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O ZAŠTITI DEPOZITA

("Službeni list Crne Gore", br. 072/19 od 26.12.2019)

Prolašavam Zakon o zaštiti depozita, koji je donijela Skupština Crne Gore 26. saziva, na Šestoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2019. godini, dana 2. decembra 2019. godine.

Broj: 01-2116/2

Podgorica, 6. decembar 2019. godine

Predsjednik Crne Gore,

Milo Đukanović, s.r.

Na osnovu člana 82 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 26. saziva, na Šestoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2019. godini, dana 2. decembra 2019. godine, donijela je

ZAKON

O ZAŠTITI DEPOZITA

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuje se sistem zaštite depozita položenih kod kreditnih institucija, status, nadležnosti i poslovanje Fonda za zaštitu depozita (u daljem tekstu: Fond) i druga pitanja od značaja za zaštitu depozita.

Ciljevi zaštite depozita

Član 2

Ciljevi zaštite depozita su:

- 1) zaštita deponenata od gubitka depozita u slučaju nastupanja zaštićenog slučaja;
- 2) očuvanje povjerenja deponenata i
- 3) doprinos stabilnosti bankarskog i ukupnog finansijskog sistema.

Principi zaštite depozita

Član 3

Sistemom zaštite depozita obuhvataju se depoziti položeni kod kreditne institucije prije ili na dan nastanka zaštićenog slučaja, u eurima i/ili u valuti koja nije euro, a čija se isplata garantuje u skladu sa ovim zakonom.

Kreditna institucija sa sjedištem u Crnoj Gori, kojoj je Centralna banka Crne Gore (u daljem tekstu: Centralna banka) dala dozvolu za rad, je dužna da učestvuje u sistemu zaštite depozita na način utvrđen ovim zakonom.

Filijala kreditne institucije sa sjedištem u Crnoj Gori, koja posluje u državi članici, je dužna da učestvuje u sistemu zaštite depozita utvrđenom ovim zakonom, ako nije uključena u sistem zaštite depozita koji se primjenjuje u državi članici domaćinu.

Filijala kreditne institucije sa sjedištem u Crnoj Gori, koja posluje u trećoj državi, je dužna da učestvuje u sistemu zaštite depozita utvrđenom ovim zakonom, ako nije uključena u sistem zaštite depozita u trećoj državi.

Značenje izraza

Član 4

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- 1) depozit je potražni novčani saldo koji je rezultat sredstava na računu ili privremenih stanja, koja su nastala iz uobičajenih bankarskih transakcija, a koja je kreditna institucija dužna da isplati u skladu sa zakonom i ugovorenim uslovima, uključujući oročene depozite i štedne depozite, osim ako se:
 - a) postojanje depozita može dokazati samo instrumentom utvrđenim zakonom kojim se uređuje tržište kapitala, odnosno ako se radi o štednom proizvodu koji se evidentira pomoću potvrde o depozitu koja je izdata na ime; ili
 - b) glavnica depozita ne može isplatiti po nominalnoj vrijednosti; ili
 - c) glavnica depozita može naplatiti samo po nominalnoj vrijednosti prema posebnom jemstvu ili ugovoru kreditne institucije ili treće strane;
- 2) kreditna institucija je privredno društvo čija je djelatnost primanje depozita ili drugih povratnih sredstava od javnosti i odobravanje kredita za svoj račun;
- 3) filijala je organizacioni dio kreditne institucije bez svojstva pravnog lica, koji obavlja sve ili samo dio poslova kreditne institucije;
- 4) sistem zaštite depozita je skup pravila i postupaka za zaštitu depozita, koji na svojoj teritoriji primjenjuje i priznaje određena država, a u Crnoj Gori to je sistem zaštite depozita uređen ovim zakonom;
- 5) imenovani organ je organ koji upravlja sistemom zaštite depozita u određenoj državi, a u Crnoj Gori je Fond;
- 6) nadležni organ je organ nadležan za superviziju kreditnih institucija u određenoj državi, a u Crnoj Gori je Centralna banka;
- 7) nedostupan depozit je depozit koji je dospio i za koji je zatražena isplata, ali koji kreditna institucija nije isplatila u skladu sa zakonskim ili ugovorenim uslovima, koji su primjenjivi u tom slučaju;
- 8) zajednički račun je račun koji je otvoren na ime dva ili više lica, ili preko kojeg dva ili više lica imaju prava koja se ostvaruju putem deponovanih potpisa jednog ili više tih lica;
- 9) deponent je fizičko ili pravno lice koje ima depozit kod kreditne institucije, ili u slučaju zajedničkog računa svaki od vlasnika depozita;
- 10) država članica je država članica Evropske unije i država potpisnica Ugovora o Evropskom ekonomskom prostoru;
- 11) matična država članica je država članica Evropske unije i država potpisnica Ugovora o Evropskom ekonomskom prostoru u kojoj je kreditna institucija dobila dozvolu za rad;
- 12) država članica domaćin je država članica koja nije država u kojoj je kreditna institucija dobila odobrenje za rad, a u kojoj kreditna institucija ima filijalu ili u kojoj pruža usluge;
- 13) treća država je, do pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, svaka strana država, a nakon pristupanja, država koja nije država članica Evropske unije i država potpisnica Ugovora o Evropskom ekonomskom prostoru.
- 14) strateški plan je dokument, koji uređuje osnovne smjernice dugoročnog razvoja, u skladu sa promjenama koje su se desile ili će se desiti u okruženju i moguće pravce djelovanja, radi dostizanja postavljenih ciljeva.

II. ZAŠTITA DEPOZITA

Nastanak zaštićenog slučaja

Član 5

Zaštićeni slučaj nastaje na dan donošenja rješenja Savjeta Centralne banke o:

- 1) nedostupnosti depozita, ili
- 2) otvaranju stečajnog postupka nad kreditnom institucijom.

Savjet Centralne banke donosi rješenje o nedostupnosti depozita kada utvrdi da kreditna institucija ne može i neće biti u mogućnosti da isplati dospjeli depozit za koji je zatražena isplata usljed finansijske nemogućnosti.

Savjet Centralne banke može, kada utvrdi da su ispunjeni uslovi iz stava 2 ovog člana, da donese rješenje o nedostupnosti depozita i za depozite koji su položeni kod kreditne institucije nad kojom je otvoren postupak likvidacije, ako zakonom nije drugačije uređeno.

Rješenje o nedostupnosti depozita, Centralna banka je dužna da donese bez odlaganja, a najkasnije u roku od pet radnih dana od dana utvrđivanja da kreditna institucija nije isplatila dospjele depozite za koje je zatražena isplata.

Centralna banka bez odlaganja, a najkasnije narednog radnog dana od dana donošenja dostavlja Fondu rješenje o nedostupnosti depozita, odnosno rješenje o otvaranju stečajnog postupka za određenu kreditnu instituciju.

Isplatu garatovanog depozita vrši Fond, u skladu sa ovim zakonom.

Zaštićeni depozit

Član 6

Zaštićenim depozitima, smatraju se svi depoziti koje u kreditnoj instituciji imaju deponenti, osim depozita koji se u skladu sa stavom 2 ovog člana ne smatraju zaštićenim depozitima.

Zaštićenim depozitima ne smatraju se:

- 1) depoziti pravnih lica koja se bave poslovima osiguranja i reosiguranja u skladu sa zakonom kojim se regulišu poslovi osiguranja i reosiguranja;
- 2) depoziti državnih organa i organizacija i organa i organizacija opštine, odnosno drugog oblika organizovanja lokalne samouprave;
- 3) depoziti fondova za obavezno zdravstveno, penzijsko i socijalno osiguranje u skladu sa zakonima kojim se uređuje obavezno zdravstveno, penziono i socijalno osiguranje;
- 4) depoziti dobrovoljnih penzionih fondova i društava za upravljanje penzionim fondovima u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje dobrovoljnih penzionih fondova;
- 5) depoziti investicionih društava u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala;
- 6) depoziti investicionih fondova i društava za upravljanje investicionim fondovima u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala;
- 7) depoziti kreditnih institucija, bez obzira na njihovo sjedište, koji glase na njihovo ime i koji se vode za njihov račun;
- 8) depoziti finansijskih institucija u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija;
- 9) depoziti lica koja direktno ili indirektno učestvuju sa 10% ili više u kapitalu ili glasačkim pravima u toj kreditnoj instituciji;
- 10) depoziti lica koja su članovi organa upravljanja i/ili stalnih tijela organa upravljanja kreditne institucije, koji su te funkcije obavljali na dan nastupanja zaštićenog slučaja ili u periodu posljednjih 12 mjeseci prije nastupanja zaštićenog slučaja;
- 11) depoziti matičnih, povezanih i zavisnih društava sa kojima kreditna institucija, u kojoj je nastupio zaštićeni slučaj, čini grupu.
- 12) depoziti lica koja su vršila reviziju finansijskih izvještaja kreditne institucije u periodu 36 mjeseci prije dana nastupanja zaštićenog slučaja;
- 13) depoziti subjekata za zajednička ulaganja u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala;
- 14) depoziti koji proizlaze iz transakcija za koju je pravosnažnom sudskom odlukom utvrđeno da je povezana sa pranjem novca ili finansiranjem terorizma;
- 15) depoziti lica za koja je, izvještajem o kontroli Centralne banke, utvrđeno da su doprinijeli pogoršanju finansijskog stanja kreditne institucije;
- 16) depoziti lica koji ne glase na ime, odnosno depoziti čiji vlasnik nije identifikovan do dana nastupanja zaštićenog slučaja (neimenovani depoziti);
- 17) obaveze iz dužničkih hartija od vrijednosti i drugih finansijskih instrumenata koje je izdala ili čiju isplatu garantuje kreditna institucija u kojoj je nastupio zaštićeni slučaj;
- 18) potraživanja clijenata investicionog društva, clijenata kreditne institucije za koje kreditna institucija pruža investicione usluge i clijenata društva za upravljanje investicionim fondovima, kada društvo pruža investicione usluge, koje su uključene u sistem zaštite investitora u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala;
- 19) instrumenti deponenata kreditne institucije u kojoj je nastupio zaštićeni slučaj, koji su uključeni u regulatorni kapital kreditne institucije u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija.

Garantovani depozit

Član 7

Garantovani depozit je dio zaštićenog depozita kod kreditne institucije koji ne prelazi nivo pokrića utvrđen ovim zakonom.

Garantovani depozit obračunava se pojedinačno za svakog deponenta, na način što se ukupna sredstva deponenta po svim depozitima na dan nastanka zaštićenog slučaja, uključujući i kamatu, umanjuju za iznos dospjelih obaveza tog deponenta prema kreditnoj instituciji nad kojom je nastupio zaštićeni slučaj.

Kamatom na depozite iz stava 2 ovog člana smatra se dospjela kamata i kamata na oročene depozite obračunata od zadnjeg redovnog obračuna do dana nastupanja zaštićenog slučaja primjenom ugovorene kamatne stope, a bez uslova dostizanja pune ugovorene ročnosti.

Fond obračunava i vrši isplatu garantovanog depozita do iznosa od 100.000 eura po deponentu, bez obzira na broj i visinu depozita koje deponent posjeduje kod kreditne institucije u kojoj je nastupio zaštićeni slučaj.

Izuzetno od stava 4 ovog člana, depoziti koji predstavljaju privremeni visoki saldo zaštićeni su u dodatnom iznosu do 30.000 eura, šest mjeseci nakon knjiženja ili od trenutka kada ti depoziti postanu pravno prenosivi.

Depozitima koji predstavljaju privremeni visoki saldo, u smislu stava 5 ovog člana smatraju se depoziti koji potiču od:

- 1) prodaje stambene nepokretnosti u kojoj je deponent imao prebivalište,
- 2) transakcija vezanih za: sklapanja braka, razvod, otpremnine za penzionisanje, otpuštanje, invaliditet ili smrt;
- 3) isplate naknade iz osiguranja ili odštete za žrtve krivičnih djela ili grešaka pravosudnih organa, državnih organa, organa državne uprave i organa lokalne samouprave.

Rješenje o ispunjavanju uslova za isplatu depozita koji predstavljaju privremeni visoki saldo donosi direktor Fonda.

Protiv rješenja iz stava 7 ovog člana može se pokrenuti upravni spor.

Način dokazivanja ispunjenosti uslova iz stava 6 ovog člana propisuje Fond.

Pravo na isplatu garantovanog depozita

Član 8

Pravo na isplatu garantovanog depozita imaju deponenti čiji su depoziti, koji se smatraju zaštićenim depozitima u skladu sa članom 6 stav 1 ovog zakona, položeni prije ili na dan nastanka zaštićenog slučaja, kod kreditne institucije u kojoj je nastupio zaštićeni slučaj, do visine pokrivača iz člana 7 st. 4 i 5 ovog zakona.

Pravo na isplatu iz stava 1 ovog člana nemaju deponenti koji posjeduju depozite koji se ne smatraju zaštićenim depozitima u skladu sa članom 6 stav 2 ovog zakona.

Isplata garantovanog depozita vrši se u eurima, a depoziti u valuti koja nije euro preračunavaju se u euro po kursu te valute važećem na dan nastanka zaštićenog slučaja, sa kursne liste koju objavljuje Centralna banka.

Pravo na isplatu garantovanog depozita nema deponent kome je u toku postupka likvidacije kreditne institucije isplaćen iznos do visine garantovanog depozita, a nad kojom je, nakon te isplate, otvoren stečajni postupak.

Pravo na isplatu garantovanog depozita zastarijeva protekom tri godine od dana nastanka zaštićenog slučaja.

Pravo na isplatu garantovanog depozita u posebnim slučajevima

Član 9

Obračun garantovanog depozita vrši se srazmjerno udjelu vlasnika zajedničkog računa, po svim depozitima položenim prije ili na dan nastanka zaštićenog slučaja, kod kreditne institucije u kojoj je nastupio zaštićeni slučaj.

Udjeli svih deponenata u sredstvima na zajedničkom računu određuju se jednako između vlasnika računa, osim ako vlasnici računa dostave dokaz da njihovi udjeli nijesu jednaki.

Pri obračunavanju iznosa garantovanog depozita, depoziti fizičkih lica na računima otvorenim radi obavljanja samostalne djelatnosti, uključuju se u ukupni iznos obračuna tog fizičkog lica do visine pokrivača iz člana 7 st. 4 i 5 ovog zakona.

Depozitom jednog deponenta, u smislu ovog zakona, smatraju se sredstva na svim računima društva bez svojstva pravnog lica, svim računima ostavioca ili svim računima suvlasničkih zajednica.

Ako je deponent nastupao kao zastupnik trećeg lica, pravo na isplatu garantovanog depozita utvrđuje se u odnosu na zastupano lice, prema ukupnim depozitima zastupanog lica kod kreditne institucije u kojoj je nastupio zaštićeni slučaj, ako je kreditna institucija provjerila i utvrdila identitet zastupanog lica prije dana nastupanja zaštićenog slučaja.

Depozit na kojem je zasnovano založno pravo uključuje se u obračun garantovanog depozita deponenta, s tim što deponent ne može da raspolaže dijelom garantovanog depozita na kojem je zasnovano založno pravo sve dok ta sredstva tereti založno pravo.

Ako je na depozitu ili dijelu depozita uvedena mjera ograničenja raspolaganja koju je odredio nadležni organ, u garantovani depozit deponenta se uračunavaju i ta sredstva, s tim da deponent ne može da raspolaže sa tim dijelom garantovanog depozita, sve dok ta mjera traje.

Način vođenja evidencija stvarnih vlasnika depozita i iznosa sredstava iz st. 3 i 5 ovog člana propisuje Centralna banka.

Učešće kreditne institucije u sistemu zaštite depozita

Član 10

Za učešće u sistemu zaštite depozita kreditna institucija je dužna da plaća premiju za zaštitu depozita, u skladu sa ovim zakonom.

Depozite može da prima samo kreditna institucija koja je dio sistema zaštite depozita.

Kreditna institucija uključuje se u sistem zaštite depozita uplatom početne premije.

Učešće u sistemu zaštite depozita i obaveza plaćanja premije prestaju oduzimanjem dozvole za rad kreditne institucije.

Centralna banka je dužna da bez odlaganja, a najkasnije narednog radnog dana od izdavanja dozvole za rad kreditnoj instituciji obavijesti Fond.

Ako kreditna institucija ne uplati premiju za zaštitu depozita, Fond će o tome obavijestiti Centralnu banku.

Filijala kreditne institucije sa sjedištem u državi članici

Član 11

Depoziti položeni kod filijale, koju je u Crnoj Gori osnovala kreditna institucija sa sjedištem u državi članici, zaštićeni su u skladu sa propisima matične države članice.

Isplatu garantovanog depozita deponentima filijale iz stava 1 ovog člana u slučaju nastupanja zaštićenog slučaja, vrši Fond u ime i za račun imenovanog organa matične države članice u kojem je ta kreditna institucija član.

Isplata garantovanog depozita iz stava 2 ovog člana vrši se u skladu sa sporazumom o saradnji koji je zaključio Fond sa imenovanim organom matične države članice.

Fond vrši isplatu garantovanog depozita iz stava 2 ovog člana, ako su mu uplaćena finansijska sredstva neophodna za isplatu deponenta filijale iz stava 1 ovog člana, u skladu sa uputstvom imenovanog organa matične države članice u kojem je ta kreditna institucija član.

Fond nije odgovaran za postupanje koje je u skladu sa uputstvom imenovanog organa matične države članice.

Fond vrši isplatu garantovanog depozita iz stava 2 ovog člana i u slučaju da nije zaključen sporazumom o saradnji sa imenovanim organom matične države članice.

Troškovi za postupanje iz stava 2 ovog člana padaju na teret imenovanog organa matične države članice.

Odredbe ovog zakona primjenjuju se na filijalu iz stava 1 ovog člana, ukoliko je uključena u sistem zaštite depozita u Crnoj Gori.

Razmjena podataka

Član 12

Fond je dužan da saraduje i razmjenjuje podatke i informacije, potrebne za isplatu garantovanog depozita deponentima filijale iz člana 11 stav 1 ovog zakona, sa imenovanim organom matične države članice u kojem je ta kreditna institucija član.

Razmjena podataka o deponentima vrši se u skladu sa propisima o zaštiti ličnih podataka.

Fond obavještava Evropsku agenciju za bankarstvo o svakom sporazumu o saradnji koji je zaključio sa imenovanim organom depozita matične države članice.

Ako Fond i imenovani organ matične države članice ne mogu da postignu dogovor ili ako postoji spor oko tumačenja sporazuma, svaka od strana u sporazumu može uputiti pitanje Evropskoj agenciji za bankarstvo.

Filijala kreditne institucije sa sjedištem u trećoj državi

Član 13

Filijala, koju je u Crnoj Gori osnovala kreditna institucija sa sjedištem u trećoj državi, je dužna da učestvuje u sistemu zaštite depozita u trećoj državi u kojoj je sjedište te kreditne institucije, ako sistem zaštite depozita u trećoj državi pruža zaštitu depozita najmanje u obimu i visini utvrđenom ovim zakonom.

Ako sistem zaštite depozita u trećoj državi u koji je uključena filijala iz stava 1 ovog člana prestane da pruža

zaštitu depozita najmanje u obimu i/ili visini utvrđenom ovim zakonom, ta filijala je dužna da se uključi u sistem zaštite depozita u Crnoj Gori.

Filijala iz stava 1 ovog člana je dužna da bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri radna dana, obavijesti Fond i Centralnu banku o svakoj promjeni nivoa i/ili obima zaštite depozita iz stava 2 ovog člana.

Isplatu garantovanog depozita deponentima filijale koju je u Crnoj Gori osnovala kreditna institucija sa sjedištem u trećoj državi, a koja je uključena u sistem zaštite depozita u trećoj državi, u slučaju nastupanja zaštićenog slučaja, može da izvrši Fond u ime i za račun imenovanog organa treće države u kojem je ta kreditna institucija član.

Isplata garantovanog depozita iz stava 4 ovog člana može se izvršiti samo ako je Fond sa imenovanim organom treće države zaključio sporazumom o saradnji.

Fond vrši isplatu garantovanog depozita iz stava 4 ovog člana, ako su mu uplaćena finansijska sredstva neophodna radi isplate deponentata filijale kreditne institucije sa sjedištem u trećoj državi, koja posluje u Crnoj Gori, u skladu sa uputstvom imenovanog organa treće države u kojem je ta kreditna institucija član.

Fond nije odgovaran za postupanje koje je u skladu sa uputstvom imenovanog organa treće države.

Troškovi za postupanje iz stava 4 ovog člana padaju na teret imenovanog organa treće države.

Nadoknada premija

Član 14

Ako filijala kreditne institucije koja posluje u državi članici domaćinu prestane da bude član sistema zaštite depozita u Crnoj Gori i pridruži se drugom sistemu zaštite depozita u državi članici domaćinu, premije te filijale kreditne institucije plaćene tokom posljednjih 12 mjeseci prije pridruživanja drugom sistemu za zaštitu depozita, osim vanrednih premija iz člana 38 ovog zakona, prenose se na sistem zaštite depozita kojem je filijala pridružena, proporcionalno učešću te filijale u ukupnom iznosu garantovanih depozita.

Ako se spajanjem, podjelom ili odvajanjem kreditne institucije, njene aktivnosti prenese na kreditnu instituciju sa sjedištem u države članice i postanu predmet drugog sistema zaštite depozita, premije koje je ta kreditna institucija platila sistemu zaštite depozita u Crnoj Gori tokom poslednjih 12 mjeseci prije prenosa, osim vanrednih premija iz člana 38 ovog zakona, prenose se na drugi sistem zaštite depozita proporcionalno iznosu prenesenih garantovanih depozita.

U slučaju iz st. 1 i 2 ovog člana kreditna institucija je dužna da obavijesti Centralnu banku i Fond najmanje šest mjeseci prije dana planiranog za pridruživanje drugom sistemu zaštite depozita i da plaća premije Fondu u skladu sa čl. 35 i 38 ovog zakona do dana prestanka članstva u Fondu.

Obavješćavanje o sistemu zaštite depozita

Član 15

Kreditna institucija je dužna da, deponentima i potencijalnim deponentima, stavi na raspolaganje informacije o sistemu zaštite čija je članica.

Informacije iz stava 1 ovog člana kreditna institucija je dužna da deponentu dostavi prije zaključenja ugovora o prijemu depozita na propisanom obrascu.

Deponent je dužan da potvrdi prijem informacija iz stava 2 ovog člana.

Kreditna institucija je dužna da najmanje jednom godišnje dostavi deponentu informacije o sistemu zaštite depozita iz stava 2 ovog člana, kao i da na izvodima sa računa deponenta označi zaštićene depozite.

Ako deponent koristi uslugu internet bankarstva, informacije o sistemu zaštite depozita iz stava 2 ovog člana mogu da se dostave i elektronskim putem, osim ako deponent zahtijeva da se informacije iz stava 2 ovog člana dostavljaju u pisanom obliku.

Kreditna institucija je dužna da jasne i razumljive informacije iz stava 1 ovog člana učini lako dostupnim na crnogorskom jeziku u filijalama i na svojoj internet stranici.

Kreditna institucija je dužna da u filijali, koja posluje u državi članici ili trećoj državi, obavještenje iz stava 1 ovog člana učini dostupnim i na službenom jeziku države u kojoj ta filijala posluje.

Kreditnoj instituciji je zabranjeno da obavještenje o pripadnosti sistemu zaštite depozita koristi prilikom reklamiranja.

Kreditna institucija pruža informacije iz st. 1 i 2 ovog člana bez naknade, a dužna je da na zahtjev deponenta ili potencijalnog deponenta, pruži i dodatne informacije o sistemu zaštite depozita, uslovima i postupku isplate garantovanog depozita.

Bliži način obavještanja deponenata i potencijalnih deponenata o pripadnosti sistemu zaštite depozita i obrazac iz st. 1 i 2 ovog člana utvrđuje Fond.

Obavještenje o statusnim promjenama kreditne institucije

Član 16

U slučaju spajanja, podjele ili odvajanja, kreditna institucija je dužna da obavijesti deponente najmanje 30 dana prije pravnog dejstva promjene, osim ako Centralna banka, na zahtjev kreditne institucije, odobri kraći rok radi zaštite poslovne tajne ili finansijske stabilnosti.

Nakon obavještenja o spajanju podjeli ili odvajanju deponenti mogu u roku od tri mjeseca od dana prijema obavještenja da, bez obaveze plaćanja penala, povuku ili prenesu u drugu kreditnu instituciju svoje zaštićene depozite, uključujući sve obračunate kamate i naknade, iako oni u trenutku raskida ugovora premašuju visinu pokrića iz člana 7 stav 4 ovog zakona.

Obaveze iz člana 15 st. 1 do 9 ovog zakona i st. 1 i 2 ovog člana odnose se i na filijale kreditne institucije sa sjedištem u državi članici ili trećoj državi koje posluju u Crnoj Gori, s tim da su te filijale dužne da izričito navedu u koji sistem zaštite depozita su uključene i da deponente obavijeste o sistemu zaštite depozita kojem pripadaju.

III. FOND

Status Fonda

Član 17

Fond je nezavisno i neprofitno pravno lice sa pravima, obavezama i odgovornostima utvrđenim ovim zakonom i Statutom Fonda.

Sjedište Fonda je u Podgorici.

Fond se ne upisuje u Centralni registar privrednih subjekata.

Nadležnost Fonda

Član 18

Fond je dužan da, u skladu sa ovim zakonom, deponentima kreditne institucije obezbijedi zaštitu od gubitka dijela ili cijelog depozita i da promoviše sistem zaštite depozita.

U ostvarivanju nadležnosti Fond:

- 1) utvrđuje visinu redovne premije;
- 2) utvrđuje visinu stope za obračun vanredne premije;
- 3) naplaćuje premije;
- 4) investira sredstva Fonda;
- 5) vrši obračun i isplatu garantovanih depozita;
- 6) donosi opšte akte za koje je ovlašćen ovim zakonom;
- 7) sprovodi testove otpornosti sistema zaštite depozita na stres i sposobnosti kreditnih institucija da dostave podatke i izvrše isplatu garantovanih depozita;
- 8) vrši druge poslove u skladu sa zakonom.

Poslovanje Fonda

Član 19

Fond posluje preko računa koji se vodi kod Centralne banke.

Reviziju finansijskih iskaza Fonda vrši društvo za reviziju (u daljem tekstu: revizor), na način utvrđen zakonima kojim se uređuje revizija.

Organi Fonda

Član 20

Organi Fonda su Upravni odbor Fonda (u daljem tekstu: Upravni odbor) i direktor Fonda.

Upravljanje Fondom

Član 21

Fondom upravlja Upravni odbor.

Upravni odbor ima pet članova.

Članove Upravnog odbora imenuje Predsjednik Crne Gore, s tim što jednog člana imenuje na predlog organa državne uprave nadležnog za poslove finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo), jednog na predlog Centralne banke, jednog na predlog Udruženja banaka Crne Gore, jednog na predlog Privredne komore Crne Gore i jednog na predlog Predsjednika Crne Gore.

Odlukom o imenovanju članova Upravnog odbora određuje se predsjednik Upravnog odbora.

Uslovi za imenovanje člana Upravnog odbora

Član 22

Za člana Upravnog odbora može biti imenovano lice, koje ima VII-1 nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje pet godina radnog iskustva u finansijskom sektoru.

Član Upravnog odbora ne može biti:

- 1) zaposleni u kreditnoj instituciji, član organa upravljanja i/ili stalnih tijela organa upravljanja kreditne institucije ili konsultant kreditne institucije;
- 2) lice koje posjeduje, direktno ili indirektno, 5% i više akcija kreditne institucije;
- 3) lice koje je bilo član organa upravljanja ili je radilo na rukovodećim poslovima u kreditnoj instituciji na dan otvaranja stečajnog postupka ili u periodu od 12 mjeseci koji su prethodili otvaranju stečajnog postupka nad kreditnom institucijom;
- 4) lice osuđivano na bezuslovnu kaznu zatvora ili lice osuđivano za djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje funkcije člana Upravnog odbora;
- 5) lice koje je sa članom Upravnog odbora ili direktorom Fonda u braku ili u srodstvu u pravoj ili pobočnoj liniji zaključno sa drugim stepenom srodstva.

Način odlučivanja i odgovornost Upravnog odbora

Član 23

Upravni odbor odlučuje na sjednicama koje se održavaju najmanje jednom u tri mjeseca, a odluke donosi većinom glasova svih članova.

Predsjednik Upravnog odbora zakazuje i predsjedava sjednicama Upravnog odbora.

Sjednicama Upravnog odbora prisustvuje direktor Fonda, bez prava glasa.

Način rada i odlučivanja Upravnog odbora uređuje se poslovnikom o radu.

Upravni odbor je odgovoran za ostvarivanje funkcija Fonda.

Članovi Upravnog odbora za svoj rad imaju pravo na naknadu u skladu sa finansijskim planom Fonda.

Visina naknade iz stava 6 ovog člana ne može biti veća od iznosa jedne prosječne zarade zaposlenih u Fondu.

Sukob interesa

Član 24

Član Upravnog odbora je dužan da svoju dužnost u Fondu obavlja na način da njegovi privatni interesi ne utiču na nepristrasnost u obavljanju dužnosti.

Član Upravnog odbora koji ima privatni interes ili sa njim povezana lica ili je na drugi način direktno ili indirektno povezan sa predmetom odlučivanja, dužan je da na početku sjednice Upravnog odbora navede taj interes i ne smije, ako Upravni odbor ne odluči drugačije, da učestvuje u razmatranju i glasanju o pitanjima u vezi sa predmetom odlučivanja.

Član Upravnog odbora i direktor Fonda ne mogu, u periodu od jedne godine od dana prestanka mandata u Fondu, zasnovati radni odnos u kreditnoj instituciji.

Mandat člana Upravnog odbora

Član 25

Član Upravnog odbora imenuje se na period od četiri godine i može biti imenovan dva puta.

Članu Upravnog odbora prestaje funkcija prije isteka mandata:

- 1) na lični zahtjev;
- 2) ako trajno izgubi sposobnosti za obavljanje dužnosti;
- 3) ako prekrši etički kodeks;
- 4) ako neopravdano odsustvuje sa tri uzastopne sjednice Upravnog odbora;
- 5) ako prestane da ispunjava uslove iz člana 22 ovog zakona;
- 6) ako nesavjesno obavlja svoju dužnost ili učini ozbiljan propust u obavljanju funkcije.

Na predlog Upravnog odbora, Predsjednik Crne Gore utvrđuje postojanje okolnosti iz stava 2 ovog člana i odlučuje o razrješenju člana Upravnog odbora.

Istovremeno sa razrješenjem člana Upravnog odbora, Predsjednik Crne Gore imenuje novog člana Upravnog odbora.

Mandat člana Upravnog odbora iz stava 4 ovog člana, traje do isteka mandata člana koji je razriješen.

Ovlašćenja Upravnog odbora

Član 26

Upravni odbor:

- 1) imenuje direktora Fonda;
 - 2) donosi Statut Fonda;
 - 3) donosi opšte akte za koje je ovlašćen ovim zakonom;
 - 4) donosi odluku o visini redovne premije;
 - 5) donosi odluku o uvođenju vanredne premije i utvrđuje stopu za obračun vanredne premije;
 - 6) donosi finansijski plan;
 - 7) usvaja godišnje finansijske izvještaje i razmatra mišljenje i izvještaj revizora;
 - 8) usvaja godišnji izvještaj o radu Fonda;
 - 9) utvrđuje politiku i donosi odluke o investiranju sredstava;
 - 10) donosi odluke o davanju zajma sistemu zaštite depozita države članice;
 - 11) imenuje revizora;
 - 12) donosi poslovnik o radu Upravnog odbora;
 - 13) donosi Strateški plan Fonda;
 - 14) razmatra i ocjenjuje ostvarivanje ciljeva Fonda, ciljanog nivoa i obima i nivoa pokrivenosti na redovnoj osnovi, najmanje jednom u tri godine;
 - 15) vrši i druge poslove utvrđene ovim zakonom i Statutom Fonda.
- Opšti akti Fonda objavljuju se u "Službenom listu Crne Gore".

Izvještavanje o radu Fonda

Član 27

Upravni odbor usvaja godišnji izvještaj o radu Fonda.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana dostavlja se Predsjedniku Crne Gore i Centralnoj banci radi upoznavanja, a Vladi Crne Gore i Skupštini Crne Gore na razmatranje, najkasnije do 31. maja tekuće godine za prethodnu godinu.

Direktor Fonda

Član 28

Direktor Fonda:

- 1) organizuje rad i poslovanje Fonda;
- 2) predstavlja i zastupa Fond i odgovoran je za zakonitost rada;
- 3) predlaže Statut Fonda i opšte akte Fonda;
- 4) predlaže visinu redovne premije;
- 5) predlaže odluku o uvođenju vanredne premije i visinu stope za obračun vanredne premije;
- 6) predlaže finansijski plan Fonda;

- 7) predlaže godišnje finansijske iskaze Fonda uz koje prilaže mišljenje i izvještaj revizora;
- 8) predlaže godišnji izvještaj o radu Fonda;
- 9) predlaže politiku investiranja sredstava;
- 10) sprovodi odluke Upravnog odbora;
- 11) odlučuje o investiranju sredstava Fonda do iznosa utvrđenog Statutom Fonda;
- 12) odlučuje po prigovorima na utvrđenu visinu garantovanog depozita;
- 13) donosi rješenja iz člana 49 ovog zakona;
- 14) odlučuje o pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenih u Fondu;
- 15) stara se o korišćenju sredstava za pokrivanje troškova rada Fonda;
- 16) vrši i druge poslove u skladu sa zakonom i Statutom Fonda.

Direktora Fonda, na osnovu konkursa, imenuje Upravni odbor na period od četiri godine i može biti ponovo imenovan.

Za direktora Fonda može biti imenovano lice koje je državljanin Crne Gore, koje posjeduje opštu radnu sposobnost, ima VIII nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje pet godina radnog iskustva stečenog u finansijskom sektoru.

Za direktora Fonda ne može biti imenovano:

- 1) lice koje je zaposleno u kreditnoj instituciji, član organa upravljanja i/ili stalnih tijela organa upravljanja kreditne institucije ili konsultant kreditne institucije;
- 2) lice koje posjeduje, direktno ili indirektno, 5% i više akcija kreditne institucije;
- 3) lice koje je bilo član organa upravljanja ili je radilo na rukovodećim poslovima u kreditnoj instituciji na dan otvaranja stečajnog postupka ili u periodu od 12 mjeseci koji su prethodili otvaranju stečajnog postupka nad kreditnom institucijom;
- 4) lice osuđivano na bezuslovnu kaznu zatvora ili lice osuđivano za djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje funkcije direktora Fonda;
- 5) lice koje je sa članom Upravnog odbora u braku ili u srodstvu u pravoj ili pobočnoj liniji zaključno sa drugim stepenom srodstva.

Za vrijeme trajanja mandata direktor Fonda ostvaruje prava iz radnog odnosa u Fondu, u skladu sa opštim propisima o radu.

Direktor Fonda ne može tokom mandata profesionalno vršiti drugu dužnost, niti obavljati drugu djelatnost, osim naučne i istraživačke.

Pravna zaštita

Član 29

Članovi Upravnog odbora, direktor Fonda, zaposleni u Fondu i lica angažovana da rade za i u ime Fonda, u sprovođenju zakonom utvrđenih ovlašćenja, ne mogu odgovarati za štetu koja bi mogla nastati prilikom obavljanja dužnosti u skladu sa zakonom i aktima donijetim na osnovu zakona, osim ako se dokaže da su određenu radnju učinili namjerno ili grubom nepažnjom.

Troškove zaštite lica iz stava 1 ovog člana, u sudskim sporovima koji se odnose na obavljanje dužnosti u skladu sa zakonom i aktima donijetim na osnovu zakona, snosi Fond.

Statut Fonda

Član 30

Statutom Fonda bliže se uređuje upravljanje Fondom, ovlašćenja direktora Fonda, postupak donošenja akata iz nadležnosti Fonda, osnove unutrašnje organizacije, način poslovanja, javnost rada i druga pitanja u vezi sa radom Fonda.

Statut Fonda se objavljuje u "Službenom listu Crne Gore".

Sredstva Fonda

Član 31

Sredstva Fonda se obezbjeđuju iz:

- 1) prihoda naplaćenih po osnovu početne premije;

- 2) prihoda naplaćenih po osnovu redovne premije;
- 3) prihoda od investiranja sredstava Fonda;
- 4) prihoda ostvarenih po osnovu obeštećenja Fonda u postupku stečaja i sanacije;
- 5) donacija;
- 6) drugih prihoda u skladu sa zakonom.

Ako sredstva iz stava 1 ovog člana nijesu dovoljna za pokriće obaveza po osnovu zaštite depozita, Upravni odbor može da odluči da se nedostajuća sredstva obezbijede:

- 1) naplatom vanredne premije;
- 2) uzimanjem kredita od kreditnih institucija i finansijskih institucija;
- 3) izdavanjem hartija od vrijednosti;
- 4) uzimanjem pozajmica iz sistema zaštite depozita država članica i
- 5) uzimanjem pozajmica iz budžeta Crne Gore;

Fond se može zaduživati kod drugih sistema zaštite depozita država članica samo u slučaju:

- 1) ako će pozajmljena sredstva koristiti za podmirenje obaveza u skladu sa članom 32 stav 1 ovog zakona;
- 2) ako ni prikupljanjem vanrednih premija u skladu sa članom 38 stav 1 ovog zakona nije u mogućnosti da ispuni svoje obaveze;
- 3) nedostatka raspoloživih sredstava za ispunjenje svojih obaveza u skladu sa članom 45 stav 2 ovog zakona;
- 4) ako nema obaveze otplate zajma drugim sistemima zaštite depozita;
- 5) ako pozajmljeni iznos ne prelazi 0,5% garantovanih depozita sistema zaštite depozita u Crnoj Gori;
- 6) ako je iz prihoda po osnovu redovnih i vanrednih premija u mogućnosti da otplati zajam i kamatu u roku od pet godina.

U slučaju pozajmice iz stava 3 ovog člana Fond će da obezbijedi prikupljanje premija u iznosima koji će da omoguće postizanje ciljanog nivoa iz člana 37 stav 1 ovog zakona u što kraćem roku.

Fond obavještava Evropsku agenciju za bankarstvo o traženom iznosu pozajmice i razlozima zbog kojih smatra da su ispunjeni uslovi za pozajmljivanje kod drugih sistema zaštite depozita u skladu sa stavom 3 tačka 3 ovog člana.

Fond je dužan da do 31. marta tekuće godine obavijesti Evropsku agenciju za bankarstvo o iznosu garantovanih depozita i iznosu raspoloživih finansijskih sredstava Fonda na 31. decembar prethodne godine.

Korišćenje sredstava Fonda

Član 32

Sredstva Fonda se koriste za isplatu garantovanih depozita i za:

- 1) plaćanje troškova koji nastanu u postupku isplate garantovanih depozita;
- 2) plaćanje troškova koji nastanu u vezi sa investiranjem sredstava;
- 3) otplatu glavnice i kamate na kredite i pozajmice koje Fond koristi za isplatu garantovanih depozita;
- 4) isplatu obaveza po osnovu izdatih hartija od vrijednosti;
- 5) finansiranje sanacije kreditne institucije u skladu sa članom 50 ovog zakona;
- 6) isplatu zarada i naknada zaposlenih;
- 7) finansiranje tekućih poslovnih i drugih rashoda, u skladu sa finansijskim planom Fonda.

Fond može da raspoloživa sredstva pozajmljuje sistemima zaštite depozita država članica kada za taj sistem nastupe okolnosti iz člana 31 stav 3 ovog zakona.

Upravni odbor Fonda može da donese odluku o davanju zajma sistemu zaštite depozita države članice, na osnovu zahtjeva imenovanog organa koji upravlja sistemom zaštite depozita države članice.

Odluka iz stava 3 ovog člana donosi se po hitnom postupku, uz prethodnu saglasnost Centralne banke.

Odluku o davanju zajma sistemu zaštite depozita države članice, sa podacima o početnoj kamatnoj stopi i dogovorenim rokom vraćanja, Fond dostavlja Evropskoj agenciji za bankarstvo.

Kamata na odobreni zajam ne smije da bude niža od kamatne stope koju Evropska centralna banka koristi za instrument "granične pozajmice" u sprovođenju monetarne politike.

Kamata dospijeva u vrijeme otplate zajma, a zajam se može otplaćivati u godišnjim ratama.

Investiranje sredstava

Član 33

Sredstva Fonda se mogu investirati u:

- 1) hartije od vrijednosti koje je izdala Crna Gora, država članica ili njihove centralne banke ili za koje garantuje Crna Gora, ili država članica;
- 2) hartije od vrijednosti koje je izdala kreditna institucija, finansijska institucija i/ili država koja nije navedena u tački 1 ovog stava, a koje imaju visoki kreditni rejting utvrđen od strane međunarodno priznate agencije;
- 3) depozite u centralnim bankama i stranim kreditnim institucijama sa visokim kreditnim rejtingom koji je utvrđen od strane međunarodno priznate agencije;
- 4) drugu imovinu u skladu sa politikom investiranja sredstava.

Radi očuvanja vrijednosti imovine i ograničenja rizika gubitka od ulaganja sredstva Fonda se ulažu u niskorizičnu imovinu na način da diverzifikuje taj rizik.

Bliži uslovi i način investiranja sredstava utvrđuju se Statutom Fonda i politikom investiranja sredstava.

Početna premija

Član 34

Kreditna institucija kojoj je izdata dozvola za rad dužna je da, prije početka obavljanja djelatnosti, na račun Fonda uplati početnu premiju u iznosu od 50.000 eura.

Redovna premija

Član 35

Kreditne institucije su dužne da plaćaju redovnu premiju u skladu sa ovim zakonom.

Redovna premija iz stava 1 ovog člana izračunava se kao proizvod premijske osnovice, premijske stope i stepena rizičnosti kreditne institucije.

Premijsku osnovicu iz stava 2 ovog člana za obračunavanje redovne premije čini prosječan iznos garantovanih depozita za prethodno tromjesečje, koji se izračunava kao prosjek zadnjeg dana svakog mjeseca u tromjesečju.

Premijska stopa iz stava 2 ovog člana iznosi 0,30% tromjesečno.

Za izračunavanje stepena rizičnosti pojedine kreditne institucije Centralna banka je dužna da Fondu dostavi podatke za izračunavanje profila rizičnosti pojedinih kreditnih institucija na bazi dostavljenih revidovanih izvještaja za prethodnu poslovnu godinu.

Podaci iz stava 5 ovog člana dostavljaju se najkasnije do 31. maja tekuće za prethodnu godinu.

Kreditne institucije su dužne da redovnu premiju plaćaju tromjesečno u roku od osam dana od dana prijema fakture.

Prilikom obračuna redovne premije Fond uzima u obzir i fazu poslovnog ciklusa kao i uticaj procikličkih premija na visinu opterećenja za članice sistema zaštite depozita.

Metodologija za obračun redovne premije

Član 36

Redovna premija iz člana 35 stav 1 ovog zakona obračunava se prema metodologiji za obračun premije na bazi rizika pojedine kreditne institucije, koju utvrđuje Upravni odbor, uz prethodno odobrenje Centralne banke.

Fond je dužan da metodologiju iz stava 1 ovog člana dostavi Evropskoj agenciji za bankarstvo.

Ciljani iznos

Član 37

Fond je dužan da obezbijedi da sredstva Fonda dostignu ciljani iznos od najmanje 10% ukupnih garantovanih depozita svih kreditnih institucija.

Ako sredstva iz člana 31 stav 1 tač. 1, 2, 3, 4 i 6 ovog zakona pređu minimalni ciljani iznos od 10% iznosa ukupnih garantovanih depozita svih kreditnih institucija, Upravni odbor dužan je da donese odluku o smanjenju redovne premije, odnosno o privremenom obustavljanju naplate redovne premije.

Ako se sredstva Fonda smanje na manje od 6% iznosa ukupnih garantovanih depozita svih kreditnih institucija, redovna premija će se odrediti na način da se minimalni ciljani nivo može dostići u roku od šest godina.

Ako Fond, u skladu sa članom 50 ovog zakona, učestvuje u postupku sanacije, ta sredstva se ne računaju kod izračuna ciljanog nivoa iz stava 1 ovog člana.

Fond obavještava Evropsku agenciju za bankarstvo do 31. marta tekuće godine o ukupnom iznosu garantovanih depozita u Crnoj Gori i iznosu sredstava Fonda na 31. decembar prethodne godine.

Vanredna premija

Član 38

Ako sredstva Fonda nijesu dovoljna za isplatu garantovanog depozita u trenutku nastupanja zaštićenog slučaja, Upravni odbor dužan je da donese odluku o uvođenju vanredne premije članicama sistema zaštite depozita, a koja ne može biti veća od 0,5% garantovanih depozita članova sistema zaštite depozita u tekućoj godini.

U slučajevima kada se u propisanom roku ne mogu obezbijediti nedostajuća sredstva za isplatu garantovanog depozita na način predviđen članom 31 stav 2 tač. 2 do 5, Upravni odbor može da zahtijeva i veću vanrednu premiju, uz saglasnost Centralne banke.

Centralna banka može djelimično ili u cijelini odložiti obavezu plaćanja vanredne premije kreditnoj instituciji, ako bi plaćanje te premije ugrozilo njenu likvidnost ili solventnost.

Odluka o odlaganju donosi se na zahtjev kreditne institucije i može se odobriti na rok od najduže šest mjeseci, a izuzetno se može ponovno odobriti na isti rok.

Obaveza plaćanja premije nastupa i prije isteka roka iz stava 3 ovog člana ako njegovim plaćanjem više nije ugrožena likvidnost ili solventnost kreditne institucije.

Kreditna institucija je dužna da vanrednu premiju plati u roku od osam dana od dana prijema fakture.

Nepovratnost uplaćenih premija

Član 39

Premija koju je kreditna institucija uplatila na ime zaštite depozita ne može da bude predmet povraćaja.

Dostavljanje podataka i informacija

Član 40

Kreditna institucija je dužna da Fondu dostavlja podatke i informacije potrebne za obavljanje poslova Fonda.

Fond može, radi sprovođenja testova otpornosti sistema zaštite depozita, da zahtijeva od kreditne institucije da ga obavijesti o broju deponentata, iznosu raspoloživih depozita svakog deponenta i iznosu njegovih dospjelih obaveza.

Kreditne institucije su dužne da u svojim evidencijama označe deponente, depozite i dospjele obaveze na način koji omogućava njihovu trenutnu identifikaciju.

Kreditna institucija je odgovorna za tačnost podataka i informacija koje dostavlja Fondu.

Vrstu podataka i informacija iz stava 1 ovog člana, rokove i način njihovog dostavljanja, način označavanja deponentata, depozita i dospjelih obaveza iz stava 3 ovog člana propisuje Fond.

Testiranje otpornosti sistema na stres

Član 41

Fond vrši testiranja otpornosti sistema zaštite depozita na stres i sposobnosti kreditnih institucija da dostave podatke o deponentima, depozitima i njihovim dospjelim obavezama i mogućnosti da, u slučaju potrebe, preuzmu ulogu banke isplatioca i izvrše isplatu garantovanih depozita.

Testiranje iz stava 1 ovog člana sprovodi se kod svake kreditne institucije najmanje jednom u tri godine.

Informacije i podatke za vršenje testova otpornosti sistema zaštite depozita na stres Fond koristi samo za namjene za koje su prikupljeni i čuva ih do prestanka potrebe njihovog korišćenja.

Fond je dužan da dostavlja informacije o rezultatima sprovedenih testova otpornosti sistema zaštite depozita na stres Evropskoj agenciji za bankarstvo uz obezbjeđivanje povjerljivosti informacija koje predstavljaju poslovnu tajnu u skladu sa zakonom.

Kontrola podataka

Član 42

Fond može da zahtijeva da Centralna banka izvrši kontrolu dostavljenih podataka i informacija iz člana 40 st. 1, 2 i 3 ovog zakona.

Centralna banka je dužna da bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri radna dana od dana završetka kontrole obavijesti Fond o rezultatima kontrole iz stava 1 ovog člana.

Saradnja sa drugim organima i institucijama

Član 43

U izvršavanju ovlašćenja i obaveza utvrđenih ovim zakonom, Fond saraduje sa Centralnom bankom, Ministarstvom, drugim državnim organima i organizacijama, drugim imenovanim i nadležnim organima i međunarodnim organizacijama, u skladu sa zakonom i zaključenim sporazumima o saradnji.

Centralna banka je dužna da bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri radna dana od dana utvrđivanja problema u kreditnoj instituciji, koji bi mogli dovesti do nastupanja zaštićenog slučaja obavijesti Fond.

Razmjena informacija u ostvarivanju saradnje Fonda sa subjektima iz stava 1 ovog člana ne smatra se odavanjem poslovne tajne.

Poslovna tajna

Član 44

Član Upravnog odbora, direktor Fonda, zaposleni u Fondu, lice angažovano na obavljanju poslova Fonda, dužni su da sve podatke o poslovanju kreditnih institucija i/ili Fonda do kojih dođu u obavljanju poslova u skladu sa ovim zakonom čuvaju kao poslovnu tajnu.

Obaveza čuvanja poslovne tajne iz stava 1 ovog člana traje pet godina nakon prestanka mandata, radnog odnosa ili završetka poslova za koje je lice angažovano.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, podaci koji predstavljaju poslovnu tajnu, mogu se učiniti dostupnim nadležnim državnim organima u skladu sa zakonom.

IV. ISPLATA GARANTOVANOG DEPOZITA

Obaveze Fonda kod nastanka zaštićenog slučaja

Član 45

Fond je dužan da obavijesti deponente o nastanku zaštićenog slučaja i pripremi isplatu garantovanih depozita.

Fond je dužan da stavi deponentima na raspolaganje sredstva u visini obračunatog garantovanog depozita najkasnije u roku od sedam radnih dana, od dana nastanka zaštićenog slučaja.

Fond je dužan da bez odlaganja, a najkasnije u roku od dva radna dana od dana nastanka zaštićenog slučaja, u najmanje dva štampana medija koja se distribuiraju na teritoriji Crne Gore i na svojoj internet stranici, objavi informacije o nastanku zaštićenog slučaja, obavezi Fonda da izvrši isplatu garantovanih depozita i načinu obračuna i visini garantovanog depozita.

Fond je dužan da, najkasnije u roku od pet radnih dana od dana nastanka zaštićenog slučaja, donese odluku o izboru jedne ili više kreditnih institucija preko kojih će se vršiti isplata garantovanih depozita (u daljem tekstu: banka isplatilac).

Na postupak izbora banke isplatioca ne primenjuje se zakon kojim se uređuju javne nabavke.

Podatke o banci isplatiocu, mjestu i datumu početka isplate garantovanih depozita Fond objavljuje u najmanje dva štampana medija koja se distribuiraju na teritoriji Crne Gore i na svojoj internet stranici.

Pisana korespondencija između Fonda i deponentata obavlja se na crnogorskom jeziku, a u slučajevima kada se Fond saglasi, korespondencija se može obavljati i na engleskom jeziku.

Rok iz stava 2 ovog člana može da se produži najviše do 90 dana u slučaju iz člana 9 stav 5 ovog zakona.

Rok iz stava 2 ovog člana može da se produži i ako:

- 1) se ne može utvrditi da li određeno lice ima pravo na isplatu garantovanog depozita ili je depozit predmet sudskog spora;
- 2) postoji mjera ograničenja raspolaganja depozitom, koju je odredio nadležni državni organ ili međunarodno tijelo;
- 3) se iznos koji treba da se isplati smatra dijelom privremenog visokog salda iz člana 7 stav 5 ovog zakona;

- 4) se iznos garantovanog depozita isplaćuje putem imenovanog organa države članice domaćina;
- 5) se iznos garantovanog depozita isplaćuje putem sistema zaštite depozita treće države, u kojoj kreditna institucija ima filijalu.

Prigovor

Član 46

Na obračun garantovanog depozita, deponent može izjaviti prigovor direktoru Fonda u roku od osam dana od dana preuzimanja obračuna garantovanog depozita kod banke isplatioca.

O prigovorima iz stava 1 ovog člana odlučuje direktor Fonda najkasnije u roku od 15 dana, od dana prijema prigovora.

Deponenti čija potraživanja od kreditne institucije u kojoj je nastupio zaštićeni slučaj prelaze iznos garantovanog depozita, razliku između potraživanja i tog iznosa namiruju u stečajnom postupku.

Obračun i isplata garantovanih depozita

Član 47

Kreditna institucija u kojoj je nastupio zaštićeni slučaj, dužna je da bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri radna dana, od dana nastanka zaštićenog slučaja, u elektronskom i pisanom obliku dostavi Fondu podatke, kao i potrebnu dokumentaciju za obračun i isplatu garantovanih depozita u skladu sa ovim zakonom.

Na osnovu podataka i dokumentacije iz stava 1 ovog člana Fond vrši obračun garantovanog depozita, pojedinačno za svakog deponenta i takav obračun, stavlja na raspolaganje banci isplatiocu.

Banka isplatilac je dužna da na osnovu podataka iz stava 2 ovog člana izvrši isplatu garantovanih depozita pojedinačno za svakog deponenta.

Na dan početka isplate garantovanog depozita, deponent stiče pravo da raspolaže sredstvima po osnovu garantovanog depozita.

Bliže uslove o načinu i postupku isplate garantovanog depozita utvrđuje Upravni odbor.

Pravo Fonda na obeštećenje

Član 48

Na dan početka isplate garantovanih depozita, potraživanja deponenata prema kreditnoj instituciji, u kojoj je nastupio zaštićeni slučaj, prelaze na Fond u visini obračunatih garantovanih depozita.

Fond je dužan da, u stečajnom postupku koji je otvoren nad kreditnom institucijom, prijavi potraživanje u iznosu ukupne obaveze po osnovu garantovanih depozita stavljenih na raspolaganje deponentima, bez obzira da li su u trenutku prijave svi deponenti preuzeli sredstva koja su im stavljena na raspolaganje.

Fond ima pravo na namirenje potraživanja iz stečajne mase, u visini potraživanja prijavljenih u skladu sa stavom 2 ovog člana, zauzimajući mjesto u redosljedu prioriteta naplate u skladu sa zakonom kojim se uređuje stečaj i likvidacija banaka.

Poseban postupak za isključenje deponenata

Član 49

Fond donosi pojedinačna rješenja deponentima iz člana 8 stav 2 ovog zakona.

Postupak iz stava 1 ovog člana sprovodi se po skraćenom postupku.

Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana može se pokrenuti upravni spor.

Podrška finansiranju sanacije kreditnih institucija

Član 50

Sredstva Fonda se mogu koristiti i za finansiranje sanacije kreditnih institucija u skladu sa zakonom kojim se uređuje sanacija kreditnih institucija.

Centralna banka, kao organ za sanaciju, nakon konsultacije sa Fondom, određuje iznos koji će se koristiti za finansiranje sanacije kreditne institucije.

Maksimalni iznos sredstava Fonda, koji može da se koristi za finansiranje sanacije kreditne institucije, ne može

biti veći od iznosa gubitka koji bi Fond pretrpio u slučaju da je umjesto sanacije, nad kreditnom institucijom otvoren stečajni postupak.

Odgovornost Fonda ne može da bude veća od iznosa koji je jednak iznosu od 50% ciljanog iznosa iz člana 37 stav 1 ovog zakona.

Ako je procjenom utvrđenom u skladu sa zakonom kojim se uređuje sanacija kreditnih institucija utvrđeno da je doprinos Fonda bio veći od neto gubitaka koji bi nastali u stečajnom postupku, Fond ima pravo na obeštećenje razlike iz sanacionog fonda u skladu sa zakonom kojim se uređuje sanacija kreditnih institucija.

Ako Fond u postuku sanacije kreditne institucije iz ovog člana izvrši isplate, onda ima pravo na namirenje sredstava od kreditne institucije do iznosa jednakog njegovim isplatama.

V. KAZNENE ODREDBE

Kazne za kreditnu instituciju i odgovorno lice

Član 51

Novčanom kaznom u iznosu od 2.500 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice - kreditna institucija, ako:

- 1) svojim deponentima, kao i potencijalnim deponentima ne pruži obavještenje o sistemu zaštite depozita (član 15 st. 1 i 2);
- 2) obavještenje o sistemu zaštite depozita koristi prilikom reklamiranja pojedinačnih bankarskih proizvoda (član 15 stav 8);
- 3) deponentima i potencijalnim deponentima naplati naknadu za davanje obavještenja o sistemu zaštite depozita (član 15 stav 9);
- 4) otpočne sa obavljanjem djelatnosti prije uplate početne premije (član 34);
- 5) redovnu premiju, koju plaća tromjesečno, ne plati u roku od osam dana od dana prijema fakture (član 35 stav 7);
- 6) vanrednu premiju ne plati u roku od osam dana od dana prijema fakture (član 38 stav 6);
- 7) ne dostavi podatke i informacije koje su potrebne za obavljanje poslova Fonda (član 40 stav 1);
- 8) po zahtjevu Fonda ne dostavi podatke iz člana 40 stav 2;
- 9) u svojim evidencijama ne označi deponente, depozite i dospjele obaveze na način koji omogućava njihovu trenutnu identifikaciju (član 40 stav 3);
- 10) bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri radna dana od dana nastanka zaštićenog slučaja, u elektronskom i pisanom obliku ne dostavi Fondu podatke potrebne za obračun i isplatu garantovanih depozita (član 47 stav 1).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu - kreditnoj instituciji novčanom kaznom u iznosu od 550 eura do 2.000 eura.

Kazne za člana Upravnog odbora i direktora Fonda

Član 52

Novčanom kaznom u iznosu od 550 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj član Upravnog odbora i direktor Fonda, ako prije isteka dvanaest mjeseci od dana prestanka mandata u Fondu zasnuje radni odnos u kreditnoj instituciji (član 24 stav 3).

VI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za usklađivanje Statuta

Član 53

Statut Fonda uskladiće se sa ovim zakonom u roku od 90 dana, od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Donošenje podzakonskih akata

Član 54

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeeće se u roku od šest mjeseci, od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja akata iz stava 1 ovog člana, primjenjivaće se akti donijeti na osnovu Zakona o zaštiti depozita ("Službeni list CG", br. 44/10, 40/11 i 47/15).

Visina garantovanog depozita u prelaznom periodu

Član 55

Izuzetno od člana 7 stav 4 ovog zakona, od dana stupanja na snagu ovog zakona Fond obračunava i vrši isplatu garantovanog depozita do iznosa od 50.000 eura po deponentu, bez obzira na broj i visinu depozita koje deponent posjeduje kod kreditne institucije, do pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Redovna i vanredna premija

Član 56

Odredbe čl. 35 i 38 ovog zakona primjenjivaće se od 1. januara 2021. godine.

Početak isplate garantovanog depozita u prelaznom periodu

Član 57

Izuzetno od člana 45 stav 2 ovog zakona, Fond je dužan da stavi na raspolaganje deponentima iznos garantovanog depozita:

- od dana stupanja na snagu ovog zakona do 31. decembra 2020. godine najkasnije u roku od 15 radnih dana, od dana nastanka zaštićenog slučaja;
- u periodu od 1. januara 2021. do 31. decembra 2023. godine najkasnije u roku od deset radnih dana, od dana nastanka zaštićenog slučaja.

Nastavak rada Fonda

Član 58

Fond osnovan po Zakonu o zaštiti depozita ("Službeni list RCG", br. 40/03 i 65/05) nastavlja sa radom u skladu sa ovim zakonom.

Imenovanje organa Fonda

Član 59

Predsjednik Crne Gore će imenovati članove Upravnog odbora u skladu sa ovim zakonom, u roku od 30 dana, od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Upravni odbor će imenovati direktora Fonda, u roku od 60 dana, od dana imenovanja Upravnog odbora.

Rad organa Fonda do imenovanja

Član 60

Predsjednik i članovi Upravnog odbora imenovani u skladu sa Zakonom o zaštiti depozita ("Službeni list CG", br. 44/10, 40/11 i 47/15) nastavlja sa radom do imenovanja članova Upravnog odbora u skladu sa ovim zakonom.

Direktor Fonda, imenovan u skladu sa Zakonom o zaštiti depozita ("Službeni list CG", br. 44/10, 40/11 i 47/15) vršiće poslove direktora Fonda do imenovanja direktora Fonda u skladu sa ovim zakonom.

Odložena primjena

Član 61

Odredbe čl. 11, 12 i 14, člana 26 stav 1 tačka 10, člana 31 stav 2 tačka 4 i st. 3 do 6, člana 32 st. 2 do 7, člana 36 stav 2, člana 37 stav 5, člana 41 stav 4, člana 45 stav 9 tačka 4 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Obavještanje Evropske agencije za bankarstvo o identitetu Fonda

Član 62

Danom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, Centralna banka obavještava Evropsku agenciju za bankarstvo o identitetu Fonda.

Prestanak važenja

Član 63

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe:

- Zakon o zaštiti depozita ("Službeni list CG", br. 44/10 i 47/15), osim čl. 28 i 31 koji prestaju da važe 31. decembra 2020. godine i
- odredba člana 125 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona kojim su propisane novčane kazne za prekršaje ("Službeni list CG", broj 40/11).

Stupanje na snagu

Član 64

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 09-1/19-2/4

EPA 817 XXVI

Podgorica, 2. decembar 2019. godine

Skupština Crne Gore 26. saziva

Predsjednik,

Ivan Brajović, s.r.